

Příloha č. 2
k Metodickému postupu k aktualizaci EP a
EVP pro farmáře
Podnikání v zemědělství

Podnikání v zemědělství

Cílem této přílohy „Podnikání v zemědělství“ je popsat úkony, které je třeba učinit, chce-li být uživatel zapsán do LPIS. V případě, že se osoba rozhodne podnikat v zemědělství, musí nejprve získat oprávnění k podnikání, a to zápisem do Evidence zemědělského podnikatele (pro samotný zápis do LPIS však není podmínkou, aby uživatel byl zemědělským podnikatelem). Teprve poté může požádat o evidenci dílu půdního bloku (DPB), ke kterému musí prokázat právní důvod užívání, do Evidence využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS). Pokud bude osoba následovat tento postup a pokud splní další podmínky potřebné pro podání žádosti o dotace, může následně u příslušného orgánu požádat o poskytnutí dotace.

Evidence zemědělského podnikatele

Podnikání v zemědělství a související otázky jsou upraveny zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Podrobnosti týkající se poskytování přímých plateb zemědělským podnikatelům obsahuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů. Pokud se uživatel rozhodne, že bude podnikat v zemědělství, což dle zákona znamená, že bude soustavně a samostatně provozovat zemědělskou výrobu vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, musí se zapsat do Evidence zemědělského podnikatele. Ze zápisu do této evidence jsou osvobozeni zemědělci, kteří provozují drobné pěstitelské a chovatelské činnosti nebo ti, kteří prodávají nezpracované rostlinné a živočišné výrobky.

Žádost o zápis do evidence zemědělského podnikatele je možné podat u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen obecní úřad). Seznam obcí s rozšířenou působností obsahuje zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Aby mohl být zapsán do evidence zemědělský podnikatel, který je fyzickou osobou, musí být plně svéprávný. Svéprávnost znamená způsobilost dané osoby nabývat práva a zavazovat se k povinnostem. Za běžných okolností nabývá fyzická osoba plnou svéprávnost dovršením osmnáctého roku věku. Další podmínky jsou stanoveny pro fyzické osoby, které nemají občanství České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie. Tyto osoby musí mít na území České republiky trvalý pobyt a navíc musí před příslušným obecním úřadem prokázat, že mají alespoň základní znalost českého jazyka.

Vzory jednotlivých žádostí o zápis do evidence zemědělského podnikatele jak pro fyzické osoby, tak pro právnické osoby jsou ke stažení na webových stránkách <http://eagri.cz/public/web/mze/farmer/EZP/formulare-k-podani/> nebo na webových stránkách příslušných obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Žádost podává na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností fyzická osoba osobně. Za právnickou osobu podává žádost osoba vykonávající funkci statutárního orgánu, případně prokurista. Jak za fyzickou, tak za právnickou osobu může v této věci jednat rovněž jejich zástupce, kterému udělili plnou moc. Společně s žádostí musí každá fyzická osoba předložit obecnímu úřadu průkaz totožnosti. Právnická osoba předkládá výpis

z obchodního rejstříku, který nesmí být starší než 3 měsíce. Každý zmocněnec musí předložit průkaz totožnosti a plnou moc, která mu byla udělena. Za zápis do evidence zemědělského podnikatele je nutné uhradit správní poplatek ve výši 1 000 Kč.

Pokud jsou splněny všechny uvedené požadavky, obecní úřad запиše osobu do 30 dnů od podání žádosti do evidence zemědělského podnikatele a o tomto zápisu vydá dané osobě osvědčení a přidělí jí identifikační číslo.

Pokud dojde ke změně některého údaje, který se do evidence zapisuje, zemědělský podnikatel musí tuto změnu nahlásit obecnímu úřadu, a to nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. Ohlášení změn probíhá úplně stejným způsobem jako zápis do evidence, tedy podáním žádosti na příslušném formuláři, který je ke stažení na webové stránce <http://eagri.cz/public/web/mze/farmar/EZP/formulare-k-podani/oznameni-zmen-a-doplneni-ezp.html> nebo na webových stránkách příslušných obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Správní poplatek v tomto případě činí 500 Kč při změně neidentifikačních údajů a 100 Kč při změně identifikačních údajů. Zemědělský podnikatel je povinen ohlásit i to, pokud hodlá přerušit zemědělskou výrobu na dobu delší než 6 měsíců. Ohlášení přerušení zemědělské výroby se provádí na stejném formuláři jako ohlášení změny. V případě, že by chtěl zemědělec pokračovat v zemědělské výrobě dříve, než uvedl v ohlášení, i tuto skutečnost musí nejprve oznámit obecnímu úřadu a teprve poté může se zemědělskou výrobou opět začít.

Z evidence zemědělského podnikatele může být osoba vyřazena buď na základě své vlastní žádosti, nebo na základě rozhodnutí příslušného obecního úřadu. Podrobnosti týkající se vyřazení z evidence upravuje § 2g zákona o zemědělství.

Po vydání osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele je třeba učinit mnoho dalších úkonů, stejně jako při zahájení jakékoliv jiné podnikatelské činnosti. Jejich popis však není předmětem této Přílohy. Zde se dále zaměříme na zápis nového subjektu do LPIS.

Právní důvod užívání

Před tím než půjde zemědělský podnikatel na příslušné Oddělení příjmu žádostí a LPIS (dále jen OPŽL), aby zaregistroval sebe a následně i pozemky, na kterých chce začít hospodařit, měl by si zajistit všechny potřebné doklady k tomu, aby mohl prokázat svůj právní důvod užívání k pozemkům, u kterých chce být zapsán jako jejich uživatel. Bez předložení právního důvodu užívání nemůže být jako uživatel DPB zapsán. Nejčastějším právním důvodem užívání je nájemní/pachtovní smlouva nebo smlouva kupní, a tedy následně list vlastnictví. Podrobnosti ohledně právních důvodů užívání se nachází v Příloze č. 1. k Metodickému postupu k aktualizaci EP a EVP pro farmáře.

Evidence využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS)

Pokud je zemědělský podnikatel zaevidován v evidenci zemědělského podnikatele a má v pořádku všechny právní důvody užívání, může se dostavit na kterékoliv OPŽL a požádat o zaregistrování do LPIS. Při prvním zaregistrování do LPIS musí fyzická osoba

předložit průkaz totožnosti a právnická osoba výpis z obchodního rejstříku nebo jiný doklad osvědčující její vznik. Pokud registraci zajišťuje zmocněnec, musí předložit průkaz totožnosti a plnou moc. Jak již bylo uvedeno výše, osoba se může zaregistrovat na jakémkoliv OPŽL, nicméně spisová dokumentace je vedena vždy u místně příslušného OPŽL, a proto se doporučuje, aby osoba činila ohlášení týkající se změn dílů půdních bloků vždy u místně příslušného OPŽL dle umístění pozemků. Jakmile je registrace dokončena, osobě je přiděleno několik identifikátorů: Identifikátor Společného zemědělského registru subjektu (ID SZR), Identifikátor LPIS uživatele (ID LPIS) a Jednotný identifikátor žadatele SZIF (JI SZIF). Po přidělení identifikátorů může osoba podat ohlášení, tedy zaregistrovat své pozemky, a následuje proces aktualizace evidence půdy, který je již detailně popsán v Metodickém postupu k aktualizaci EP a EVP pro farmáře. Každému subjektu je při jeho první registraci do LPIS přiřazena rovněž jeho místní příslušnost dle jeho sídla či místa trvalého pobytu. Pokud bude chtít subjekt podávat jednotnou žádost, bude se muset následně obrátit na takto místně příslušné pracoviště.

Portál farmáře

Poté co je zemědělský podnikatel zaregistrován do LPIS, může dále požádat osobně na podatelně Regionálních odborů SZIF, Centrály SZIF nebo na jednotlivých pracovištích OPŽL o přihlašovací údaje pro přístup do Portálu farmáře. Je potřeba rozlišovat mezi Portálem farmáře MZe a Portálem farmáře SZIF. Účelem Portálu farmáře MZe je zpřístupnění všech důležitých aplikací a registrů. Přes Portál farmáře MZe si tedy osoba může zobrazit všechny aplikace (LPIS, Registr zvířat (IZR), Evidence přípravků a hnojiv (EPH), Registr chmelnic, Registr vinic a další), do kterých má přístup. Portál farmáře SZIF je samostatný portál, který slouží k přípravě žádostí o dotace a následné sledování průběhu žádosti.

Žádost o přístup na Portál farmáře je dostupná na webové stránce <https://eagri.cz/ssl/web/mze/farmar/portal-farmare-pro-nove-uzivatele/zadost-o-pristup-na-portal-eagri.html> nebo na webových stránkách SZIF <https://www.szif.cz/irj/portal/pf/pf-uvod>. Kromě vyplněné žádosti musí fyzická osoba předložit rovněž průkaz totožnosti a právnická osoba výpis z obchodního rejstříku nebo jiný dokument dokládající její vznik. Pokud za osobu jedná zmocněnec, musí kromě průkazu totožnosti předložit ještě notářsky ověřenou plnou moc. Osoby disponující elektronickým podpisem mohou podat žádost o přístup i prostřednictvím datové schránky nebo e-Podatelný s elektronickým podpisem, ostatní musí žádost zanést vždy osobně. Po schválení žádosti obdrží osoba přihlašovací údaje do Portálu farmáře (uživatelské jméno a heslo).

Na Portál farmáře Mze se přihlašuje přes webové stránky <http://eagri.cz/public/web/mze/> přes Rozcestník eAGRI. Na portál farmáře SZIF se přihlašuje z webových stránek <https://www.szif.cz/cs> kliknutím na Portál farmáře v pravém horním rohu.